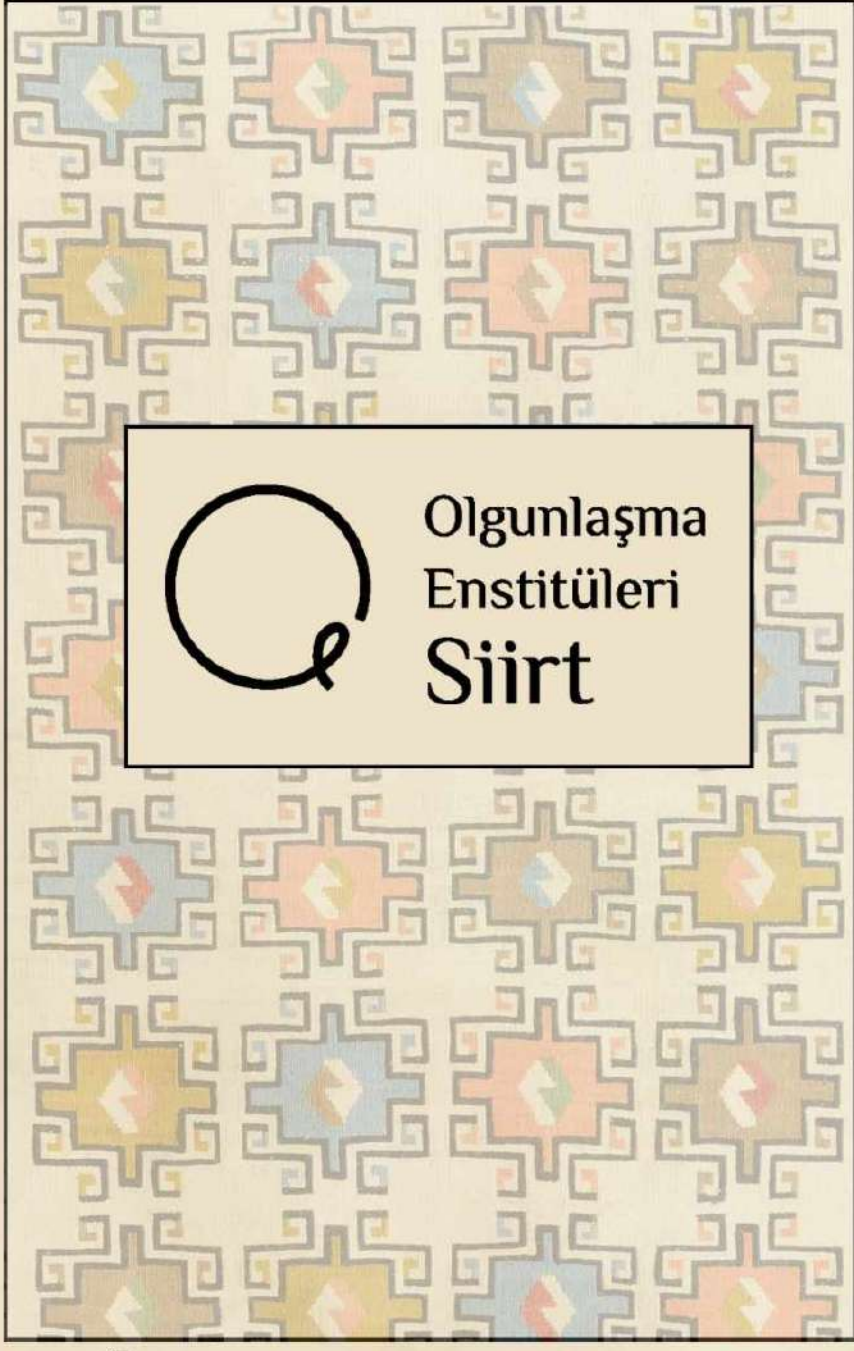

KİLİM KATALOĞU

 Olgunlaşma
Enstitüleri
Siirt

İÇİNDEKİLER

JİRKAN KİLİMİ

MOTİF SÖZLÜĞÜ

KİLİM

- Geyikli Kilim
- Çitimeli Kilim
- Seleser Kilim
- Kelebekli Kilim
- Kahverengi Akrep Motifli Kilim
- 56 Motifli Bal Peteği Kilim
- Hayat Ağacı Sandıklı Kilim
- İnsan Motifli Turuncu
- Bereket Motifli Kilim

KİLİMDEN ARABA TAKIMI

- Hayat Ağacı Motifli Araba Takımı

DUVAR KİLİMİ

- Yas Temalı Dokuma

KİLİMDEN KAPI SÜSÜ

- Bereket Motifli Kapı Süsü

KİLİMDEN YELEK TASARIMI

- Hayat Ağacı ve Nazar Motifli Yelek

ÇANTALAR

KIRLENTLER

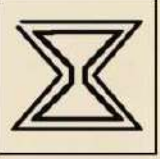
JİRKAN KİLİMİ

Anadolu; Asya ve Avrupa kıtaları arasında bulunan, tarihin en eski dönemlerinden beri yerleşim yeri olan verimli bir coğrafyadır. İlk devirlerinden itibaren insanların ilgi odağı olan Anadolu bu sayede pek çok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Tarih boyunca Anadolu'da yaşayan medeniyetlerin burada büyük bir kültür hazinesi meydana getirdiği Anadolu'daki kültürel zenginlikten anlaşılmaktadır. Zengin Anadolu kültürünün en somut örneklerinden biri de hiç şüphesiz el sanatı ürünleri olan kilimlerdir.

Çözü ipliklerin atkılar tarafından tamamen örtüldüğü ve çözgü ipliklerinin arasındaki ağızlıktan bez ayağı şeklinde geçen atkı ipliklerinin oluşturduğu dokumaya "kilim" denir. Kilim dokumada en önemli unsur, çözgü ipliklerinin arasından desen yani atkı ipliklerinin geçirilme düzenidir. Başka bir deyişle, iki iplik sistemine dayanılarak yapılan, tersi ve düzü aynı görünen, havsız ve düzgün dokumalara "kilim" denir.

Jirkan kilimi doğal boyalarla boyanmış yünden dokunmaktadır. Jirki aşiretinin, yoğun olarak yaşadığı yerlerde yapıldığı için bu adla adlandırılmaktadır. Desenler genellikle yöre halkının dini inancını, yaşantısını, başından geçmiş acı tatlı olayları, doğa ile iç içe yaşantısını, doğanın şekil ve özelliklerini ifade etmektedir.

MOTİF SÖZLÜĞÜ

KELEBEK MOTİFİ

Özgür olma, hür olma isteğini dile getirir. Anadolu kültüründe bereket sembolüdür.

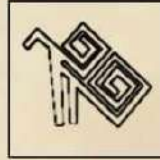
KUŞ MOTİFİ

Kuş motifinin anlamı, genel olarak özgürlük, mutluluk, haberci ve bereketi ifade eder. Kuşlar gökyüzünde özgürce uçabildikleri için, genellikle ruhun özgürlüğünü, ilahi olanla bağlantıyı ve arınmayı simgelerler.

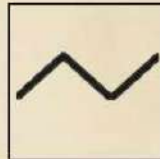
BEREKET MOTİFİ

Bereket deseni, dişiye gösteren iki adet eli belinde motif ve erkeği gösteren iki adet koçboynuzu motifinden oluşmaktadır. Ebedi mutluluğu ve uğuru anlatan bir semboldür.

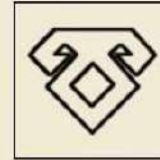
EJDER MOTİFİ

Türk mitolojisi ve sanatında gök ve yer-su unsurlarına bağlı olarak, özellikle erken dönemlerde bereket, refah, güç ve kuvvet simgesi olarak kabul edilmiştir. Bolluk ve yeniden doğuşun timsali sayılan ejder motif, Türk hayvan takviminde de yıl simgesi olarak yer almıştır.

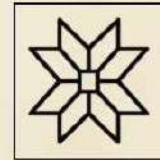
SUYOLU MOTİFİ

Anadolu kültüründe su yaşamın kendisi demektir. Suyolu motif, insanlık tarihinde suyun önemini ve bereketini sembolize etmektedir. Suyolu akışı, hayatı, yeniden doğuşu, yaşamın sürekliliğini, yenilenmenin ve erdemın temsilidir.

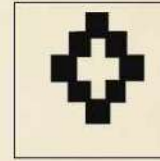
KOÇBOYNUZU MOTİFİ

Türk kültüründe bu motif yiğitlik, doğruluk, mertlik, kahramanlık, güç, kuvvet, sıhhat ve saadeti simgelemektedir.

YILDIZ MOTİFİ

Anadolu dokumalarında mutluluk, iyilik, aydınlık, ışık ve kahramanlığı simgeler.

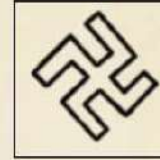
FÖZ MOTİFİ

Gözlerden çıkan bir enerji neticesinde nazarın ortaya çıktığı inancından dolayı, gözden gelen tehlikeyi yok etmek için nazarlık olarak dokumalarda sıkça kullanılmaktadır.

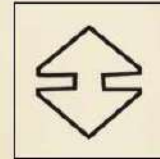
AKREP MOTİFİ

Düşmanlara yem olmamak için kendi kendini zehirleyerek öldürmesi, kahramanlık yiğitlik sembolü olarak kilimlerde görülmektedir.

SVASTİKA MOTİFİ

İslam inancına göre hacvari biçimli şekil, dört koluyla insanlığın esaretten kurtulup asıl tevhit inancına, tek yaratıcılığa ulaşmayı hedefleyen dört temel misyonu (namaz, oruç, zekât, hac) hatırlatmaktadır. Kötü göze karşı kullanılmaktadır. Haç motif nazarın ilk ışınının etkisini dört parçaya böler ve dört ayrı yöne dağıtır.

BUKAĞI MOTİFİ

Anadolu dokumalarında aile kurumunun sürekliliğini, aşkların birbirine olan bağı ve her zaman bir arada olmaları gerektiğini sembolize eder.

ELİBELİNDE MOTİFİ

Türk kültüründeki "Yuvayı yapan dişi kuştur" atasözüne atfen gelin kızın gittiği evi sahiplenmesini, yuvasını korumasını, geleceği için kocasının soyuna ve malına bereket getirmesi dileklerini sembolize etmektedir.

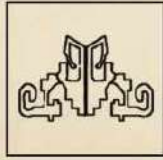
PITRAK MOTİFİ

Pitrak motifi dikenli bir bitkinin tasviridir. Dikenlerinden dolayı göz değmesi ve nazardan korunma amacıyla dokumalarda sıkça kullanılmaktadır.

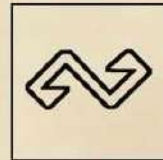
HAYAT AĞACI MOTİFİ

Türk kültüründe evreni sembolize ettiği düşünülen hayat ağacı, kökleriyle yeraltını, gövdesiyle yeryüzünü ve dallarıyla da cenneti birleştirdiğine inanılmaktadır. Anadolu'da ölümsüzlüğün, ebedi hayatın sembolüdür.

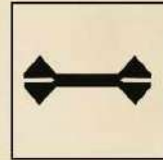
GEYİK MOTİFİ

Geyik, sulak yerlerde yasayıp kirli yerlerden atlayarak geçtiği ve pisiğe, yani mecazen kötülüklere bulaşmadığı, suyla arındığı ve arıttığı için günahlardan arınmanın ve uzun yaşamanın, simgesi olarak kullanılmaktadır.

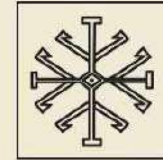
ÇENGEL MOTİFİ

Kötü gözün etkisini yok etmek amacıyla kullanıldığı gibi, dişil ve eril kavramlar arasında bir köprü anlamında da kullanılagelmıştır.

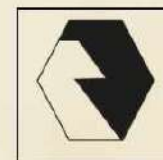
KURTAĞZI MOTİFİ

İyimserliğin ve korunmanın simgesi olan kurt karanlıkta görebilme yeteneğine sahip olduğu için ışığı ve güneşi sembolize etmektedir.

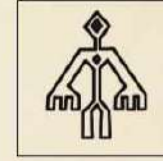
KIRKAYAK MOTİFİ

Kilim üzerindeki akrep, yılan, kırkayak gibi hayvan resimlerinin zararlı olan hayvanları kaçıracaklarına inanılır.

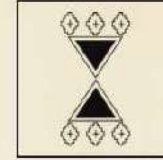
AŞK BİRLEŞİM MOTİFİ

Güzel-çirkin, iyi-kötü, gece-gündüz gibi zıt kavramları sembolize eder. Bu kavramlar birbirini tamamlayan, biri olmadan diğersinin de olamayacağını anlatan yaşamın devamlılığını sağlayan bu motiftir.

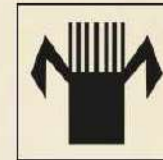
İNSAN MOTİFİ

Bereket, mutlu bir aile tasviri, çocuk beklentisi kadar çocuğun kaybindan duyulan üzüntüsünün dile getirilmesi ya da hatırasının yaşatılması gibi nedenlerle dokunmaktadır.

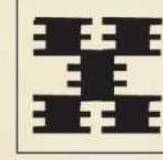
SACBAĞI MOTİFİ

Anadolu kadınlarının duygularını ifade ederken kullandıkları motifse bir dilleri vardır. Saç bağı motifi de evlilik isteğinin anlatılmasına yardımcı olan bir semboldür. "yeni evli genç kadın saçlarını çift örür ve uçlarına renkli ipliklerden süsler yapar" böylece insanlar bu saç bağlama yöntemiyle o kadının yeni evlenmiş olduğunu anlamaktadır.

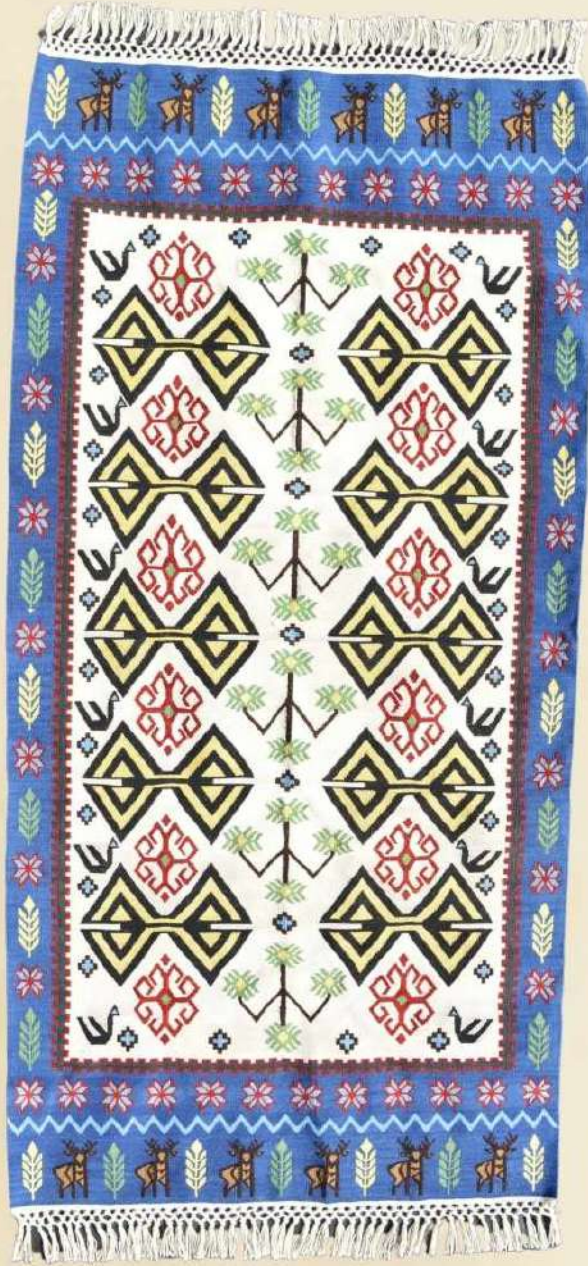
TARAK-FATİMAANIN ELİ MOTİFİ

Tarak-Fatımanın Eli motifi; Kadınların vazgeçilmez bir kullanım eşyası olmasının yanı sıra kuvvet, kudret ve hükmetme gücünü simgeler.

SANDIK MOTİFİ

Sandık motifi genç bir kızın çeyiz sandığını ifade etmektedir. Bu motifi dokuyan kişi evlilik isteğini ve bebek beklentisini simgelemek için bu motifi dokur.

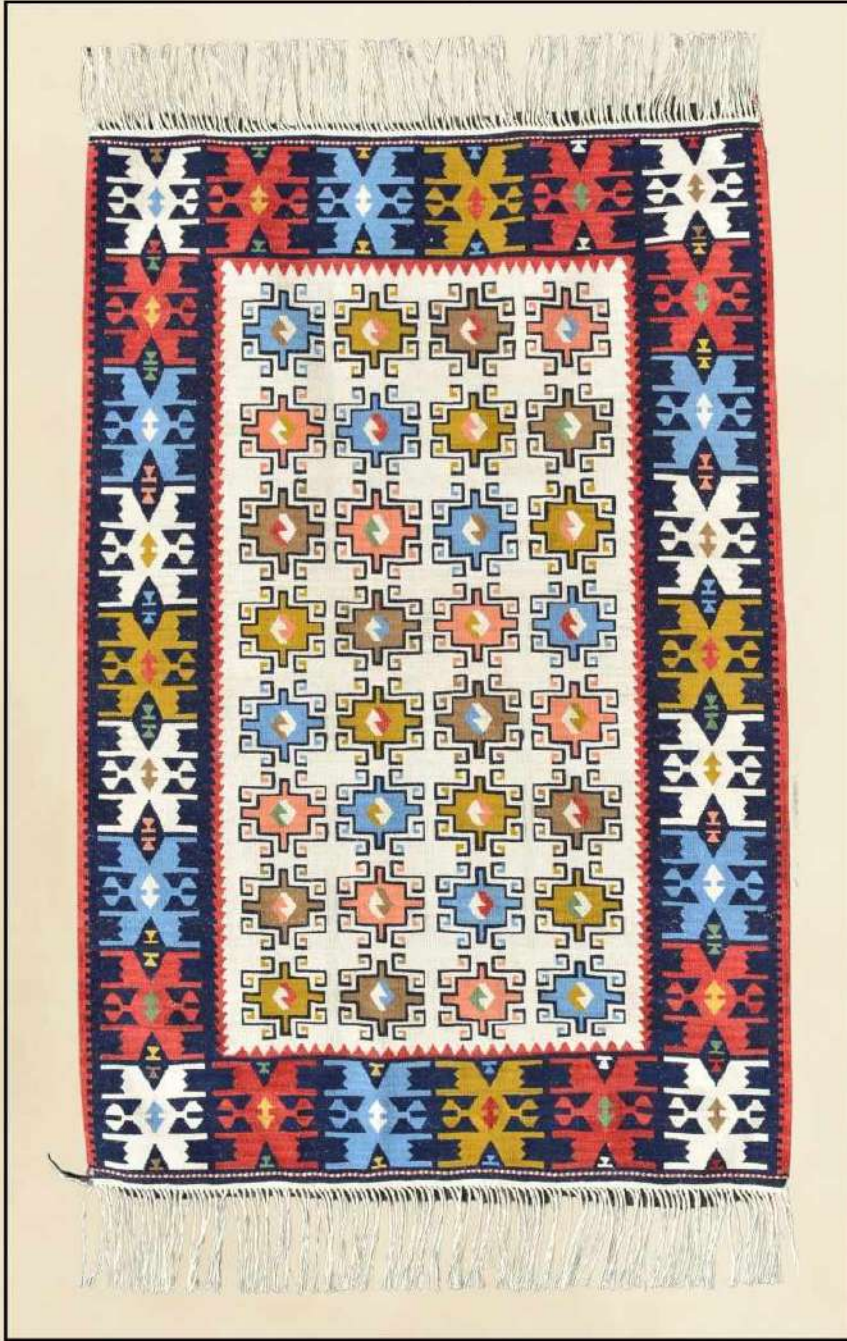

Geyikli Kilim

Jirkan kilimi doğal boyalarla boyanmış yünden dokunmaktadır. Kilimimiz bir genç kızın evlilik öncesi çeyiz sandığında götürdüğü çeyizlik kilim olarak tasarlanmıştır. Kilimde kullanılan her motif bir genç kızın ömür boyu sürecektir evliliğindeki temennileri dışa vurmaktadır. 120 x 245 cm ölçülerindeki kilim, kirkitli dokuma tekniği ile yapılmıştır. Kullanılan renkler; krem ve koyu mavi zemin üzerine koyu- açık mavi, koyu-açık yeşil, kırmızı, sarı, siyah ve kahverenginin tonlarıdır.

Kilimin kısa kenarlarında yer alan bordürlerde başak ve geyik motifleri kullanılmış, bu bordürler su yolu motifleriyle üstten sınırlandırılmıştır. Su yolu motiflerinin üzerinde tek sıra yıldız motifi, kısa kenarlar boyunca devam etmektedir. Kilimin uzun kenarlarında yıldız ve başak motifleri, ardışık olarak sıralanmıştır. Kilimin göbeğinde, tarak motifli dikdörtgen çerçevenin içinde, krem zemin üzerinde birbirine simetrik olarak hayat ağacı, bereket motifi, kurtağzı motifi, göz-nazar motifi ve kuş motifleri yer almaktadır.

Başak motifi bereketi simgelerken geyik motifi ise sulak yerlerde yaşayıp kirli yerlerden atlayarak geçtiği ve pisliğe mecazen kötülüklerle bulaşmadığı veya günahlardan arınmayı temsil ettiği için kullanılmıştır. Su yolu motif; akışı, hayatı temsil eder. Yıldız motif, evrenin sonsuz ve değişmez olduğunu simgelemektedir. Tarak motifli dikdörtgen çerçeve, renklerin ayırımında bağlantı biçimi olarak ortaya çıkmakta; kadınların vazgeçilmez bir kullanım eşyası olmasının yanı sıra daha çok evlilik isteğini anlatmaktadır. Anadolu'da ölümsüzlüğün, ebedi hayatın sembolü olan hayat ağacı; üzerinde betimlenen kuş figürleri ile insan ruhunu temsil etmektedir. Bereket deseni, dişiye gösteren iki adet eli belinde motif ve erkeği gösteren iki adet koçboynuzu motifinden oluşmaktadır. Kurtağzı motif, iyimserliğin ve korunmanın simgesi olmaktadır. Son olarak, göz-nazar motifi kötülüklerden korumak için kullanılmıştır.

Çitimeli Kilim

120x180 cm ölçülerinde, kırkitli dokuma tekniğiyle hayat bulan "Çitimeli Kilim" sadece bir kilim değil kültürün, duyguların ve kadim sembollerin işlendiği bir hikâyedir. Ana zeminde 8x4 düzende yerleştirilen ve tekrar eden "Sandık" motifleri, genç bir kızın yüreğinde taşıdığı en derin arzuların simgesidir. Her bir sandık; evliliğe, yuvaya, çocuğa duyulan özlemi dillendirmektedir. Sandığın içinde saklı duran "çengel" motifi hem kötü gözlere karşı bir kalkan hem de eril ve dişil enerjilerin birbirine uzanan elleridir. Aşk ve birleşim motifleri ise iyinin kötüyü, güzelliğin çirkinlikle tamamlandığı kutsal dengeyi simgeler.

Dış bordür boyunca uzanan "bukağı" motifi; aşkın sürekliliğini, iki ruhun birbirine olan bağını, bir ömrü birlikte geçirme arzusunu simgelerken "kurtağzı" motifi ise güneşi, ışığı ve korunmayı temsil eder.

Seleser Kilim

Osmanlı döneminin derin kültürel izlerini taşıyan bu kilim, bir Türkmen gelininin yüreğindeki özlemi, hasreti ve korkularını gözler önüne seriyor. Eşini askere gönderen gelin, sevdiğinin ölüm haberini Doğu Anadolu'daki bir isyanda şehit olduğu bilgisini aldıktan sonra onun acısını ve kaybını, kendini ifade etme biçimi olarak dokuduğu kilime yansıtır. Bu kilim, zamanla bir halk hafızasına dönüşerek "SELESER" adını almıştır.

150 x 235 cm ölçülerindeki tasarımda kullanılan renk paleti, gelinin duygusal dünyasını yansıtan zengin tonlar taşır. Kilimin dış bordüründe yer alan nazar motifleri, kötülüklerden korunmayı simgeler. İç zeminde ise simetrik olarak yerleştirilmiş eli belinde motifleri, gelinin güçlü duruşunu, dayanıklılığını ve direncini simgeler. Bu motiflerin köşelerinde yer alan kurtağzı, yıldız ve bereket motifleri ise gelinin geleceğe duyduğu umudu ve kaybettiği kişinin anısını yaşatma arzusunu simgeler. Bu kilim, bir kadının yalnızlığını, acısını ve umudunu bir araya getirirken aynı zamanda Türk el sanatlarının zarif ve anlamlı bir örneğini sunar.

Kelebekli Kilim

120 x 245 cm ölçülerinde doğal kök boyayla boyanmış gerçek yün iplikten oluşan Jirkan Kilimi tasarımımız kirkitli dokuma tekniği ile yapılmıştır.

Kilimimizde kullanılan desenlerin anlamı dış bordürden ana zemine doğru şöyledir; dış bordürde kullanılan muskanın, taşıyan kişiyi dış etkilerden koruduğuna inanılmaktadır. İç bordürde yer alan hayat ağacı en çok rastlanan kompozisyon elemanıdır. Hayat ağacı, sürekli gelişen, cennete yükselen hayatın, dikey sembolizmini oluşturur. İslam inancına göre hacvari biçimli şekil, dört koluyla insanoğlunun esaretten kurtulup asıl tevhit inancına, tek yaratıcılığa ulaşmayı hedefleyen dört temel misyonu (namaz, oruç, zekât, hac) hatırlatmaktadır. İç sedefte sıralı hayat ağacı yer almaktadır.

Ana zeminin ortasında hayat ağacı yer almakta iki ucunda ise birer kelebek motifi bulunmaktadır. Kelebek motifi, özgür olma isteğini dile getirir. Anadolu kültüründe bereket sembolüdür. Hayat ağacı ve kelebek motiflerini bir bordür gibi saran bereket motiflerinin etrafına yıldız motifleri yerleştirilmiştir. Bereket motifi, dişiyi gösteren iki adet eli belinde motifi ve erkeği gösteren iki adet koçboynuzu motifinden oluşmaktadır. Bunun etrafında sıralanan yıldız motifleri ise mutluluk, iyilik, aydınlık, ılık ve kahramanlığı simgelemektedir.

Kahverengi Akrep Motifli Kilim

120 x 240 cm ölçülerinde doğal kök boyayla boyanmış gerçek yün iplikten oluşan Jirkan Kilimi tasarımı, kirkitli dokuma tekniği ile yapılmıştır. Kilimin bordür zemininde siyah, ana zeminde kahverengi kullanılmış olup desenlerde turuncu, sarı, yeşil, krem, lacivert ve mavi renkler kullanılmıştır.

Kilimin dört yönünü saran bordürde küpe motifi sıralanmakta, ana zeminle ayrımını tarak motifi yapmaktadır. Kilimin ana zemininin ortasında üç adet üst üste sıralanmış akrep motifi yer almakta bu akrep motifinin ortalarında nazar motifi yer almaktadır. Akrep motifinin etrafında kullanılan hayat ağaçları simetrik olarak yerleştirilmiştir.

Kilimimizdeki desenlerin anlamı şöyledir; küpe evlilik isteğini iletmektedir. Anadolu kiliminde ve Siirt'te dokunan kilimlerde tarak ve tarak benzeri motifler çok görülür, kadınların vazgeçilmez bir kullanım eşyası olmasının yanı sıra daha çok doğum ve evlilikle ilgilidir.

Akrep; Orta Asya ve Anadolu Türk kültüründe yer ve toprak ile ele alınarak kötülüğün sembolü, koruma, acı ve kederi temsil etmektedir. Akrep motifi ortasında kullanılan göz-nazar motifi de aynı işlevi görmektedir. Akrep motifinin etrafında yer alan ölümsüzlük ve soy ile ilgili motiflerden olan hayat ağacı ise sonsuz yaşamı ve cenneti simgeler.

56 Motifli Bal Peteği Kilim

90 x 190 ölçülerinde doğal kök boyayla boyanmış gerçek yün iplikten oluşan tasarımı kirkitli dokuma tekniği kullanılarak yapılmıştır. Siirt'in "56" plakası ile coğrafi işaret alan Pervari balından ilham alınarak yapılan bu tasarım, kökleri derinlere uzanan bir kültürel zenginliği yansıtmaktadır. 56 sayısının içsel anlamı bal peteğinin zarif yapısıyla birleşerek Anadolu'nun kadim dokusunu gözler önüne sermektedir. Bal peteğinin her bir hücresinde geleneksel kilim desenleri, geçmişin izlerini geleceğe taşıyan bir köprü gibi birbirini tekrar ederek sıralanmaktadır. Kilim bordüründeki her bir tarak deseni, sürekliliği simgelemekte; kullanılan renkler ise kilime zenginlik katmaktadır.

Hayat Ağacı Sandıklı Kilim

120 x 230 ölçülerinde doğal kök boyayla boyanmış gerçek yün iplikten oluşan tasarımı kirkitli dokuma tekniği kullanılarak yapılmıştır. Kilim; krem, bordo, kırmızı, mavi, yeşil, kahverengi, turuncu, sarı ve yavruağzı gibi renkler kullanılarak zenginleştirilmiştir.

Kilimin dış bordüründe yer alan su yolu motifi, insanlık tarihinin derinliklerinden süzülen bir simge olarak suyun hayat verici gücünü ve bereketini yüceltmektedir. Bordürün hemen yanında ise dişiliği, doğurganlığı, bereketi ve mutluluğu sembolize eden eli belinde motifi kullanılmıştır.

Ana zemin üç dikdörtgenden oluşmakta olup bu dikdörtgenler çengel motifleri ile birbirinden ayrılmaktadır. Çengel motifi, kötü gözün etkisini yok etmek amacıyla kullanıldığı gibi dişil ve eril kavramlar arasında bir köprü görevi de görmektedir.

Alt ve üst dikdörtgenler içerisinde yer alan üçer hayat ağacı motifi, sonsuz hayatın simgesi olarak kendini gösterir. Orta dikdörtgende yer alan sandık motifi, geleneksel olarak her genç kıza evlilik öncesi alınması gereken çeyiz sandığının stilize edilmiş bir yansımasıdır.

İnsan Motifli Turuncu

80 x 140 ölçülerinde, doğal kök boyalarla boyanmış gerçek yün ipliklerinden kirkitli dokuma tekniğiyle yapılan bu kilim, köklü bir gelenek ve zarif bir estetiği bir araya getirmektedir. Bordürlerinde, nazardan korunmayı simgeleyen nazar boncuğu ve sürekli akan suyun sembolü olarak tasvir edilen suyolu motifi, hayatın bereketini yansıtmaktadır. Kilimin ortasında, kadın ve erkeği temsilen figürler yer alırken bu iki gücün arasında kurulan köprüyü simgeleyen çengel motifleri ise dişil ve eril enerjilerin ahenkli birlikteliğini simgelemektedir. Zeminde ise kadının çeyizini simgeleyen sandık motifleri ve iyiliği, mutluluğu yansıtan yıldız figürleriyle tasarım tamamlanmış; her bir detay anlam yüklü bir şekilde yerleştirilmiştir.

Bereket Motifli Kilim

120 x 230 ölçülerinde doğal kök boyayla boyanmış gerçek yün iplikten oluşan tasarımıımız kirkitli dokuma tekniği ile zengin renkler kullanılarak yapılmıştır.

Kilimin dış bordüründe eli belinde motifi kullanılmıştır. Çoğunlukla kadın nadiren de erkek sembolü olan bu motif Türk kültüründeki "Yuvayı yapan dişi kuştur" atasözüne atfen dişinin eve uğur, bereket, kısmet, mutluluk, neşe ve bereket getirmesi dileklerini sembolize etmektedir.

İkinci bordürde kullanılan pıtrak motifi dikenli bir bitkinin tasviridir. Dikenlerinden dolayı göz değmesi ve nazardan korunma amacıyla kullanılmıştır.

Ana zeminde simetrik düzende yer alan bereket motifi, dişiyi gösteren iki adet eli belinde motifi ve erkeği gösteren iki adet koçboynuzu motifinden oluşmaktadır. Doğumu, ebedi mutluluğu ve uğuru anlatan bir desendir. Bereket motifinin tam ortasında yer alan göz motifi, gözlerden çıkan bir enerji neticesinde nazarın ortaya çıktığı inancından dolayı gözden gelen tehlikeyi yok etmek için nazarlık olarak kullanılmıştır.

Zeminde yer alan hayat ağacı motifleri ölümsüzlük, sonsuzluk ve özgürlük simgesi olarak bu kilimde yerini almıştır.

Külliye hediye edilmiştir.

Hayat Ağacı Motifli Araba Takımı

Üç parçadan oluşan araba takımımız 50x130 cm ölçülerinde doğal kök boyayla boyanmış gerçek yün iplikten kirkitli dokuma tekniğiyle dokunmuştur. Her bir parça, el emeğiyle hayat bulmuş, geleneksel sanatın modern bir yansımasıdır. Araba takımı üzerinde yer alan motiflerimiz; dış bordürde yaşamın nehir gibi akışını simgeleyen su yolu, ortada hayat ağacı kökleriyle derinlere, dallarıyla göğe uzanarak yaşamın sürekliliğini ve direncini simgelemektedir. Bunların etrafında ise göz ve pıtrak motifleri özenli bir şekilde yer almaktadır. Bu araba takımı, gelenekten geleceğe uzanan bir köprü kurarak sadece bir aksesuar değil aynı zamanda ruhu yücelten bir sanat eseridir.

Yas Temalı Dokuma

Kompozisyon olarak 14. ve 15. yy. hayvan figürlü Anadolu halılarında esinlenen dokumamız, iğneli düz dokuma tekniğinde 50x70 cm yapılmış olup Anadolu Selçuklu halı ve kilimlerinde sıkça kullanılan mavi ve kırmızı renklerle siyah, krem, yeşil ipler kullanılmıştır. Kilim yüzeyi iki parçaya bölünmüştür. Kilimde büyük bir bordür iç zemini çevrelemektedir. Kilimin ikonografik analizi yapıldığında iç zeminin ikiye bölünmesi varlığın başlangıcı ve bitişi olarak değerlendirilebilir. Zemin iki parçaya bölünerek sekizgenler etrafında dikdörtgen bir çerçeve oluşturmaktadır.

Bordürde ve zemini iki parçaya ayıran şerit üzerinde yer alan bezemeler, Selçuklu Dönemi'nden kalan Siirt Ulu Cami Minaresi kaidesindeki bezemeden ilham alınarak yapılmıştır. Zemini çevreleyen bordürün üzerinde ve kilim yüzeyinde yer alan iki parçayı birbirinden ayıran şerit üzerinde Siirt Ulu Cami minaresi kaidesi yüzeyinde yer alan firuze renkli bezeme kullanılmış olup bezeme eşkenar dörtgenlerden oluşan dokuzar sırlı tuğlayla yatay ve diyagonal eksenlerde sıralanmaktadır.

İlk sekizgenin zemininde yer alan at figürü, Orta Asya Türk yas geleneğinde sıkça kullanılmaktadır. Atın kuyruğunun bağlı olması veya kuyruk ve yelenin kesik olması ölen insan veya insanların ardından yasta olunduğunun açık bir göstergesidir.

İkinci sekizgenin zemininde hayat ağacı motifi ve onun üzerinde karşılıklı iki kuş figürü yer almaktadır. Türk kültüründe evreni sembolize ettiği düşünülen hayat ağacı, yeraltındaki kökleriyle ölümü; yer üstündeki gövde, dal ve yapraklarıyla da yaşamı tasvir etmektedir. Ölümsüzlüğün, ebedi hayatın sembolü olan hayat ağacı üzerinde betimlenen kuş figürleri ile de vefat eden kişilerin ruhlarının öte dünyaya yükselmesini temsil etmektedir. Ruhun Allah'a yükselişini, ölümden sonraki sonsuz yaşamı ve ebedi hayatı simgelemektedir.

Bereket Motifli Kapı Süsü

Göçerler, yaşamlarını sadelik ve pratiklik üzerine kurmuş; taşınabilirliği kolay eşyalarla hayatlarını sürdürmeyi tercih etmişlerdir. Sürekli yer değiştiren bir yaşam biçimi onları daha hafif, işlevsel ve kolay taşınabilir eşyalar üretmeye yöneltmiştir. Bu eşyaların büyük bir kısmı, el işçiliğinin ustalıklarla harmanlandığı dokumacılıkla şekillenmiştir.

Görüldüğü üzere, göçebe hayatın gerekliliklerinden doğan dokumacılıktan ilham alınan "Bereket Motifli Kapı Süsü" yalnızca pratik bir ihtiyaç olmaktan öteye geçerek bir sanata dönüşmüştür.

Bereket motifli Kapı Süsü tasarımı, 35x110 cm ölçülerinde zarif bir dikdörtgen formda işlenmiş olup el emeği makrome saçaklarıyla göz alıcı bir güzellik sunmaktadır. Dört ardışık bereket motifinin her biri, huzur ve bolluğu simgelerken her köşede nazar motifleri ile korunmuş; bereketin ortasında ise ikişer kanca motifiyle denge ve uyum oluşturulmuştur. Bu eşsiz tasarım hem gözlere hem de ruhlara hitap eden bir estetik anlayışın ürünüdür.

Hayat Ağacı ve Nazar Motifli Yelek

Standart kalıp ile özenle işlenen yelek modelimiz, siyah zemin üzerine geleneksel kirkitli dokuma tekniğiyle hazırlanmıştır. Üzerine cicim tekniğinde mavi, yeşil, krem ve kırmızı tonlarında hayat ağacı ve nazar motifi zarif bir şekilde işlenmiştir. Saf yün iplikle dokunmuş olan bu zarif model, iç astar olarak siyah viskon kumaşla tamamlanarak hem estetik hem de işlevsellik açısından kusursuz bir uyum sergilemektedir.

ÇANTALAR

El dokuması kilimlerin zarif ve derin köklerinden beslenen bu çantalar gelenekselin sadeliğiyle modernin dinamizmini bir arada sunar. Doğal kök boylarla özenle işlenmiş, gerçek yün iplikleriyle şekillenen her bir desen yalnızca estetik bir zenginlik değil aynı zamanda bir kültürün ruhunu taşıyan bir dildir. Her motif; yöre halkının inançlarının, yaşamlarının ve doğayla kurdukları eşsiz bağın bir ifadesi olarak karşımıza çıkar. Yıldızın ışığı, sandığın sakladığı sırlar, kuşun özgürlüğü, bukağının gücü, koçboynuzunun kudreti ve nazarın etkisi her bir tasarımda hayat bulur. Bu çantalar, yalnızca birer aksesuar değil taşıyanına bir geçmişin, bir halkın, bir sanatın öyküsünü sunan zamansız birer kültürel anlatıdır. Çantalar sırasıyla 19x21 cm (Sandık motifli), 19x21 cm (Kuş motifli), 19x21 cm (Yıldız motifli), 14x18 cm (Koçboynuzu motifli), 15x15 cm (Bukağı motifli) ölçülerindedir.

Suyolu Motifli Heybe

Heybe; yöre halkının çarşıya pazara, bağa bahçeye giderken omuzlarında taşıyarak içerisine pazardan alınan ihtiyaçlarını koyduğu, azıklarını taşıdığı, at, eşek üzerine asılan aynı zamanda annelerin bebeklerini günlük hayatta taşımak için kullandığı Siirt'in kültür, sanat ve sosyal yaşamında önemli bir yere sahiptir.

Doğal kök boyayla boyanmış gerçek yün iplikten oluşan tasarımı, 54x37 ölçülerinde kirkitli dokuma tekniğinde yapılmıştır. Heybenin ağız kısmı su yolu deseniyle çevrilmiş olup alt kısımlarında ise enine renkli seritler dolanmıştır. Heybede kullanılan renkler, heybenin alt kısmında ve kulp kısmında püsküllerle hareket katılmıştır. Heybe kulplarında yöreye ait atkı ve çözgü iplerinin birleşimiyle oluşan bir dokuma türü kullanılmıştır.

KIRLENTLER

Anadolu'nun kadim motiflerinden ilham alarak doğal kök boyalarla renklendirilmiş yün ipliklerle dokunan bu özel kirlent koleksiyonu, hem estetik hem de anlam derinliği sunan altı özgün tasarımdan oluşuyor. Her biri kirkitli dokuma tekniğiyle hazırlanmış ve zamana karşı dayanıklılığıyla öne çıkarken, taşıdığı sembollerle geçmişten günümüze kültürel bir anlatı sunuyor.

Göz (Nazarlık) ve Pıtrak Kirlenti, 27x29 cm ölçüsüyle hem koruyucu hem canlandırıcı bir etki yaratır. Nazarlık motifi, kötülüğü uzaklaştırdığına inanılan evrensel bir sembol olarak pozitif enerjiyi çevrenizde tutarken; pıtrak deseni, doğanın taze ve yenileyici gücünü simgeler.

Bereket Motifli Kirlent, yine 27x29 cm ölçüsünde hazırlanmış olup dişiyi temsil eden "eli belinde" ve erkeği simgeleyen "koçboynuzu" motifleriyle yaşamın sürekliliğini ve verimliliği simgeler. Kadının üretkenliğini ve toprağa olan bağlılığını, erkeğin koruyucu gücüyle buluşturan bu tasarım, Anadolu'nun bereketli ruhunu taşır.

Hayat Ağacı Kirlenti, 40x40 cm ölçüsünde olup yaşamın köklerden göğe uzanan döngüsünü temsil eder. Merkezdeki hayat ağacı motifi; geçmiş, şimdi ve gelecek arasındaki bağı kurarken, etrafındaki krem dokuma kumaşla sade bir zarafet sunar.

Bukağı Motifli Kirlent, aynı ölçülerde olup bağlılığı, birikteliği ve kopmaz ilişkileri simgeler. Renk geçişleriyle derinlik kazanan bukağı deseni, her düğümde bir hikâye taşır. Geleneksel kumaşla çevrelenen bu tasarım, sadeliğin içindeki anlamı ön plana çıkarır.

Bereket Kirlenti, 40x40 cm ölçüsünde tasarlanmış ve Anadolu'nun köklü sembollerinden biri olan bereket motifini taşır. Bolluğu, çoğalmayı ve yaşam sevincini anlatan bu desen, toprağın cömertliğini evinize taşır.

Sandık Motifli Kirlent, yine 40x40 cm ölçüsünde olup kadının çeyizini, sevgiyle korunan anıları ve birlikte yaşanan hayatları simgeler. Sandık, yalnızca bir eşya değil; kuşaktan kuşağa aktarılan değerlerin taşıyıcısıdır.

Bu koleksiyon; estetik dokunuşların ötesinde, kültürel hafızaya saygı duruşu niteliği taşır. Her bir kirlent, sadece bir dekorasyon ögesi değil, aynı zamanda bir hikâye, bir miras ve bir anlamdır.